

LÜHIKROONIKA

• 3. mail toimus Väike-Maarjas Wiedemanni keeleauhinna keelepäev. Auhinna tänavune laureaat, Tallinna Ülikooli professor Krista Kerge esines ettekandega „Keel kui kogemus”. Keelepäeval esinesid veel Katrin Aava (TLÜ, „Koostöisest õpikultuurist uue haridusstrateegiani”), Riina Rein-salu (TÜ, „Kirjaliku ametisuhtluse kultuuri(tuse)st”), esinesid ka Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased. Krista Kerge istutas kohalikku Keeletammikusse oma puu.

• 8. mail toimus Tallinnas hõimuklubi õhtu, kus ajaloolane Andres Adamson pidas ettekande Vene riigi soomeugrilisest algupärast. Loengu teema sai tõeke Enn Haabsaare postuumselt ilmunud raamatust „Vene riigi saamine. Novgorodi föderatiivne feodaalvabariik” (Argo, 2019). Raamatu autor väidab, et algselt tekkis Vene riik slaavlaste osaluseta ja laienes alles hiljem – jõuga – slaavi aladele.

• 15. mail Tartus korraldatud Eestiuuringute Tippkeskuse biograafika töөрühma seminaril pidas ettekande Elmar Gams, kes kõneles projektist „Kogu Me Lugu”.

• 15. mail toimus Tallinnas Fenno-Ugria ruumes ÜRO põliskeelte aastale pühendatud komi keele tund. Sündmus oli pühendatud komi kirjakeele päevale, mida tähistatakse Komimaal alates 1992. aastast.

• 16. mail peeti Tartus Johann Vol-demar Jannseni 200. sünniaastapäeva konverents. Üles astusid Tiit Rosenberg („Eestlaste rahvusliku liikumise eeldused”), Malle Salupere („J. V. Jannseni päritolu ja perekond”), Valter Haamer („Vanemuise Seltsi asutamine ja selle tähendus”), Alo Põldmäe („Esimene üld-

laulupidu – J. V. Jannseni muusikalise tegevuse kroonijuvel”), Roosmarii Kurvits („J. V. Jannsen ja ajakirjandusuuendus”) ning Rein Veidemann („J. V. Jannseni evangeelium”).

• 16. mail korraldati Tallinnas teadusseltside terminoloogiapäev, millel esinesid Sirli Zupping (HTM-i keeleosakond, „Oskuskeelekorraldus – kuidas edasi?”), Jakob Kübarsepp, Priit Kulu (Inseneride Liit, „Terminiarendusest inseneriteaduste alal”), Toomas Kukk (Eesti Looduseuurijate Selts, „Uute eestikeelsete taimenimetuste sünniloost”) ja Tiina Soon (EKI terminoloogiaosakond, „Terminikirje osised – kahe silma vahel välja”). Ekilexi arendaja Arvi Tavasti juhtimisel arutleti, millist tõuget vajab eesti oskuskeel.

• 16. mail toimus Tallinnas sarja „Etüüde nüüdiskultuurist” 13. konverents „Mineviku lähivaade. Nüüdiskultuuri ajalooostamine”, mille korraldasid Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituudi eesti kirjandus- ja kultuuriuuringute keskus, Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse ja visuaalkultuuri instituut ning Eesti Kirjanike Liit. Ettekannetega esinesid Riina Oruaas („Mälu ja arhiiv. Kuidas saada iseenda teadmiste arheoloogiks?”), Anneli Saro („Teatriajalugu, etendusanalüüs ja amneesia”), Piret Kruuspere („Teatriaaloost ja -historiograafiast: eesti teatrikirjutuse näitel”), Epp Annus („Afektiivne mõtlemine ja teaduslikud häälestused”), Andrei Hvostov („Komberuum, talupojamõistus, süvariik: kuidas seletada seletamatut?”), Marin Laak („Kriitikast, kirjanduslooliselt lähivaates”), Kristina Jõekalda („Kaasaegne kunst baltisaksa ja esimestes eesti kunstiajaloo üldkäsitlustes”), Ingrid Ruudi („Näitus kui

lähiajaloo dünaamiline uurimisvahend”) ja Rein Veidemann („Kirjanduslugu kui kultuurimälu avaldis”).

• 17. mail tähistati Tartus Juhan Peegli 100. sünniaastapäeva juubelikonverentsiga. Ettekanded pidasid Halliki Harro-Loit, Epp Lauk („Akadeemiline uurimistöo ja ajakirjanduskultuur”), Roosmari Kurvits („Mida ajakirjandusajaloo tundmine tänapäeval annab?”), Rein Veidemann („Ajakirjandus ja kirjandus”), Reet Kasik („Juhan Peegel keelehoidjana: regilaulust ajakirjanduseni”) ja Marju Lauristin („Juhanist tänapäevani: mis sellest kõigest on saanud?”).

• 20. mail toimus Vormsi Lasteaed-Põhikoolis Emakeele Seltsi keelepäev. Helle Metslang tervitas keelepäevalisi Emakeele Seltsi juhatuselt ja Jüri Valge andis ülevaate eesti keele aasta tähistamisest. Tuuli Rehema tutvustas viimast õigekeelsussõnaraamatut. Toimus neli töötuba: murretest kõnele Jüri Viikberg (1.–4. kl), õigekeelsussõnaraamatust Tuuli Rehema (5.–9. kl ja täiskasvanutele), haridusterminoloogias Helin Puksand (täiskasvanutele) ja eestirootsi keelest Eva-Liina Asu-Garcia (kõikidele).

• 24. mail tutvustati Tartu Ülikooli Narva kolledžis uut keeleõppemängu Käänuk. Tegemist on digimängu ning sõnastikuga eesti keele grammatika õppeks B1-, B2- ja kõrgemale tasemele. Mängu pildikeeles kasutatakse koomikseid ning kaasahaaravaid ja elulisi situatsioone. Mängu üks looja, Helena Metslang, on öelnud, et tegemist on poolpoliitkorrektse mänguga, kus muiged ja naer on garanteeritud. Mängu taga on TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituut ning mängu visuaalne pool valmis koostöös firmaga Interactive Fate.

• 27. mail toimus Tallinnas Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse teadusseminar, kus esinesid Kristi Viiding ja Thomas Hoffmann ettekandega „David Hilcheni historiseerimine”. Riia humanisti David Hilchenit (1561–1610) võiks vähemalt

osaliselt võrrelda nt August Kotzebue või Johann Voldemar Jannseniga. Ettekande eesmärk oli uurida, kuidas algas juba Hilcheni kaasajal tema isiku historiseerimine teiste literaatide poolt ja kuidas see on jätkunud kuni XX sajandini.

• 28. mail esitleti Tallinnas Eesti Keele Instituudis sõnastike ja terminibaaside koostamise tarkvaraplatvormi Ekilex, kuhu on plaanis lähiajal koondata senised Termekis ja muudes terminihaldussüsteemides tehtud terminibaasid.

• 29. mail toimus Tartus Eesti Kultuuriloolise Arhiivi 90. sünnipäevale pühendatud konverents „Kultuuriloo puhastel allikatel”. Esinesid Janika Kronberg („Allikaäärne”), Tiina Ann Kirss („Peitekirjad ja siirus: kirjade omaeluloolisus”), Maarja Hollo („Arhiiv kui kohtumispaik”), Epp Annus („Kodu Eesti NSV-s: kultuurilised kujutelmad ja argised asjad”), Marin Laak („Semperi ja Barbaruse kirjavahetus kui kultuurilooline dokument”) ja Maarja Vaino („Minevik muutub sügavamaks”).

• 30. mail toimus EKI terminihalduskeskkonna Ekilex esitlus Tartus haridus- ja teadusministeeriumis.

• 30. mail peeti Eesti Kirjandusmuuseumis Akadeemilise Rahvaluule Seltsi aastakoosolek. Alates 2011. aastast on Akadeemiline Rahvaluule Selts koostöös Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitaliga andnud välja Eesti folkloristika aastapreemiat. Sel aastal pälvib preemia Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule professor Ülo Valk. Laureadi puhul tõsteti esile tema teadustöö rahvusvahelisust ja kõrgetasemelisust, panust teadlaskontaktide loomisel ja hoidmisel, teadusorganisatoorset tegevust ning suurt pühendumust magist-rantide ja doktorantide juhendamisel. Preemia väljakuulutamisele eelnes eelmise aasta laureaadi Anu Korbi ettekanne „Siberi eestlased Eestis: paigaseosed ja võrgustikud”, milles tutvustati Siberisse väljarännanud eestlaste järeltulijaid Eestis ja nende võimalusi sot-

siaalsete suhete kaudu väärtustada ja kinnitada oma paigasidemeid. Järgnes Akadeemilise Rahvaluule Seltsi aasta-koosolek.

- 31. maist 2. juunini korraldas Tallinna Ülikooli Juri Lotmani semiootikavaramu Tallinnas 11. Juri Lotmani konverentsi „Aeg, ajalugu, elulugu”. Konverentsi peaesinejad olid Maria Pljuhanova (Perugia, „Juri Lotman Itaalias”), Laura Gherlone (Buenos Aires,

„Ilukirjanduse ja tõe vahel: ajaloolised sündmused, elulooseigid ja väljamõeldud lood Juri Lotmani ja Umberto Eco teostes”) ja Vadim Parsamov (Moskva, „Dostojevski Vladimir Solovjovi loomingulises biograafias”). Konverentsil esinesid Venemaa, Ukraina, Itaalia, Saksamaa, Poola, Gruusia, Läti, USA, Lõuna-Korea, Suurbritannia, Belgia, Horvaatia, Iisraeli ja Eesti teadlased.